

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Ghenadie Pogor, Elena Pascalov, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și de către avocatul Adrian Cojocarul în interesele lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Pascalov, Angela Surilă, Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Doina Derevenciuc, Grigore Muntean, Iurie Focșa, Alexandru Mîslițchi, Leonid Berda, Vera Berda, Berda Natalia, Lina Berda, Arcadie Berda și Vitalie Miron împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, lui Oleg Bobeico și Svetlanei Bobeico, persoane terțe Pretura sectorului Râșcani, Inna Bobeico, ex-deputatul în Parlament Alexandru Slusari, avocatul poporului pentru drepturile copilului Maia Bănărescu cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 06 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 3ra-267/23

NR. PIGD 2-19152469-01-3ra-13032023)

Recurs declarat până la 1 septembrie 2023. Motivarea recursului nu a fost prezentată în termenul stabilit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. V. Dodon)
Curtea de Apel Chișinău (jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici)

6 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului depus de Ghenadie Pogor, Elena Pascalov, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și de către avocatul Adrian Cojocaru în interesele lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni,

Mariana Ursachi, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 20 septembrie 2019, Elena Pascalov, Angela Surilă, Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Doina Derevenciuc, Grigore Muntean, Iurie Focșa, Alexandru Mîslițchi, Leonid Berda, Vera Berda, Berda Natalia, Lina Berda, Arcadie Berda și Vitalie Miron au depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei municipiului Chișinău, lui Oleg Bobeico și Svetlanei Bobeico, persoane terțe Pretura sectorului Râșcani, Inna Bobeico, ex-deputatul în Parlament Alexandru Slusari, avocatul poporului pentru drepturile copilului Maia Bănărescu cu privire la contestarea actelor administrative.

2. În argumentarea acțiunii reclamanții au indicat că locatarii blocului nr. 93 din strada Calea Orheiului mun. Chișinău au dat acordul la construcția unui nou nivel și a mansardei asupra blocului locativ nr. xxxxx, la adunarea generală a locatarilor din 18 iunie 2011, și din 15 locatari s-au prezentat 14 care unanim au dat acordul.

3. Reclamanții au menționat că, lucrările de construcție la casa de locuit situată în municipiul Chișinău, strada xxxxx, au fost efectuate de Societatea Comercială „Latvam” Societate cu Răspundere Limitată în strictă conformitate cu prevederile certificatului de urbanism pentru proiectare din 5 decembrie 2011 și autorizației de construire nr. 337 din 26 iunie 2012, eliberate în modul prevăzut de legislația în vigoare, de Primăria municipiului

Chișinău și Consiliul municipal Chișinău, iar în anul 2014 după finalizarea lucrărilor de construcție a fost semnat actul de recepție finală și înregistrat dreptul de proprietate asupra apartamentelor noi construite în Registrul bunurilor imobile. Planul de amenajare a blocului de locuit xxxxx, mun. Chișinău în Tabelul construcției indici tehnico-economici la nr. 3, a fost inclus teren de joacă pentru copii, realizarea căruia a fost o condiție esențială, solicitată de autoritatea publică la semnarea actului de recepție finală. În anul 2014 condiția solicitată de autorități pentru semnarea actului de recepție finală a fost îndeplinită și terenul de joacă pentru copii a fost amenajat în conformitate cu planul de amenajare coordonat și aprobat de autoritățile competente, pe teren fiind amplasate mai multe scrâncioburi și alte instalații de joacă de care se folosesc copiii din blocul nr. xxxxx, circa 30 copii, cât și copiii caselor învecinate. În anul 2018 Oleg Bobeico, proprietarul terenului vecin, a încercat să îngrădească sectorul de joacă pentru copii din strada xxxxx, municipiul Chișinău.

4. Reclamantii au explicat că împotriva acțiunilor de îngădire a terenului de joacă pentru copii, au adresat multe petiții la diverse organe inclusiv la Inspectoratul de Poliție Râșcani, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei Chișinău, Pretura sectorului Râșcani, iar petițiile adresate la Inspectoratul de Poliție Râșcani au fost expediate spre soluționare la Pretura sectorul Râșcani municipiul Chișinău. Drept urmare, Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei Chișinău a comunicat că terenul aferent blocului de locuințe cu numărul cadastral xxxxx, este proprietate municipală (domeniu public), conform deciziei Consiliului municipiul Chișinău nr. 2/18-2 din 27 februarie 2014 ”Cu privire la delimitarea terenurilor proprietate municipală din sectorul Râșcani”. Direcția generală arhitectură, urbanism și relații funciare a examinat cererea cu privire la oferirea unor informații referitor la statutul terenului din xxxxx, precum și existența a careva acte permissive pentru desfășurarea lucrărilor de proiectare sau construire pe parcela respectivă. S-a confirmat că terenul cu numărul cadastral xxxxx, cu suprafața de 182 m² și casa de locuit (01), suprafața la sol de 56,0 m², reprezintă proprietatea privată a unei persoane fizice. Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015, autoritatea publică locală a decis atribuirea terenului cu numărul cadastral xxxxx, pentru deservirea și exploatarea casei de locuit particulare private, anterior terenul fiind deținut în folosință conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 26 august 2004. La fel, reclamantii au fost informați că până la momentul actual, careva acte permissive pentru executarea lucrărilor nu au fost emise. La moment, în

cadrul Direcției Generale Arhitectură Urbanism și Relații Funciare a fost înregistrată cererea proprietarului privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea reconstruirii casei de locuit (01) cu edificarea mansardei, iar toate actele necesare prevăzute de Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010, au fost anexate. Reclamanții au mai fost informați că reieșind din Registrul bunurilor imobile, proprietarii de locuințe nu dispun de drept de proprietate/gestiune asupra blocului locativ cu numărul cadastral xxxxx, din strada xxxxx, proprietar al blocului locativ fiind notată Republica Moldova. Terenul sub blocul locativ respectiv, cu suprafața de 369 m² prezintă proprietate municipală, conform deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 17/3 I din 1 mai 2003. Reieșind din planul general și planul de amenajare a blocului de locuit nr. xxxxx, municipiul Chișinău, în tabelul construcției indici tehnico-economice, la nr. 3, este inclus teren de joacă pentru copii, fiind amenajat cu tobogan, scrânciob pentru copii și urma fi inclus în hotarele teritoriului condominiului de către autoritatea administrației publice locale, deoarece constituie teritoriu aferent blocului locativ, stabilită de planul general de construcție din anul 2012.

5. Reclamanții au notat că la data de 2 mai 2019 deputatul în Parlamentul Republicii Moldova, Alexandru Slusari în temeiul plângerilor locatarilor din blocul vizat, a solicitat Primăriei municipiului Chișinău prezentarea informației cu privire la terenul de joacă. Astfel, prin răspunsul Primăriei municipiului Chișinău nr. S 2903/19 din 27 mai 2019, s-a descris prevederile unor acte normative în vigoare care reglementează problema, fără să dea careva răspunsuri concrete la întrebările puse.

6. Ulterior, la data de 12 iulie 2019 locatarii blocului din strada Calea Orheiului nr. 93, prin intermediul avocatului au depus cereri colective, prin care au solicitat Consiliului municipal Chișinău eliberarea copiei deciziei nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015, certificatului de urbanism pentru proiectare și autorizației eliberată lui Oleg Bobeico, iar la 17 iulie 2019 de către secretariatul Consiliului municipal Chișinău a fost eliberată copia deciziei nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015.

7. Reclamanții au specificat că la 24 iulie 2019 au depus cerere prealabilă la Consiliul municipal Chișinău, prin care au solicitat anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015. La data de 5 august 2019 reclamanții au depus cerere prealabilă colectivă adresată Primăriei municipiului Chișinău, prin care au solicitat anularea în tot a certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 4061I/18 din 2 octombrie

2018 și autorizației de construire nr. 683-C/18 din 3 decembrie 2018, eliberată lui Oleg Bobeico, însă nu au primit nici un răspuns la cererea prealabilă din 24 iulie 2019.

8. Au mai explicat că la 19 iulie 2019 proiectul de lege privind instituirea unui moratoriu asupra autorizării și continuării executării unor lucrări de construcție în municipiul Chișinău, a primit aviz pozitiv de la Guvern.

9. Reclamanții au precizat că, Inna Bobeico nu a domiciliat niciodată în municipiul Chișinău, strada xxxxx, deoarece pe terenul deținut în folosință conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 26 august 2004, se afla o construcție nefinisată cu destinație nelocativă, cu suprafața de 56,0 m². Pe terenul cu numărul cadastral xxxxx din municipiul Chișinău, strada xxxxx, deținut în folosință din 26 august 2004, nu s-a aflat și nu se află nici în prezent, nici o casă de locuit particulară, după cum este indicat în decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015, iar titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. xxxxx din 26 august 2004 a fost eliberat doar pentru folosința terenului de sub construcția nefinisată cu destinație ne locativă.

10. Reclamanții au opinat că beneficiarul certificatului de urbanism pentru proiectare nr. 406I/18 din 2 octombrie 2018 și autorizației de construire nr. 683-C/18 din 03 decembrie 2018, eliberată lui Oleg Bobeico, a încălcat expres prevederile Legii privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 9 iulie 2010. Oleg Bobeico urma să înceapă lucrările de construcție în baza autorizației de construire nr. 683-C/18 din 03 iunie 2019, termen care a expirat, iar lucrările de construcție nu au început. Autorizația de construire nr. 683-C/18 a fost eliberată lui Oleg Bobeico la 3 decembrie 2018, care nu mai este valabilă.

11. Drept urmare, reclamanții au solicitat constatarea nulității parțiale a deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/34-1 din 02 aprilie 2015 ”Cu privire la atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din xxxxx dnei Inna Bobeico”, în partea includerii în terenul cu numărul cadastral xxxxx a terenului de joacă pentru copii inclus în anul 2012 în planului general și planul de amenajare a blocului de locuit nr. xxxxx, municipiul Chișinău; constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 4014 din 26 mai 2016 (0100/16/70950); dispunerea radierii din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral xxxxx din municipiul Chișinău, sectorul Râșcani, strada xxxxx, modul de folosință pentru construcții, cu suprafața de 0,0182 ha cu aducere părților la poziția anterioară conform titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren

nr. xxxxx din 26 august 2004; constatarea nulității Certificatului de urbanism nr. 406i/18 din 2 octombrie 2018 și Autorizației de construire nr. 683-c/18 din 3 decembrie 2018.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

12. Prin hotărârea din 19 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de către Elena Pascalov, Angela Surilă, Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Doina Derevenciuc, Grigore Muntean, Iurie Focșa, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Vera Berda, Natalia Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și Vitalie Miron.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

13. La 19 noiembrie 2021 avocatul Adrian Cojocaru, în interesele apelanților Elena Pascalov, Angela Surilă, Ghenadie Pogor, Viorel Boaghe, Vasile Pascalov, Doina Derevenciuc, Grigore Muntean, Iurie Focșa, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Vera Berda, Natalia Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și Vitalie Miron, a depus apel nemotivat, iar la 06 aprilie 2022 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu adoptarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

14. Prin încheierea din 7 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 236 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, a fost declarat inadmisibil apelul depus de avocatul Adrian Cojocaru, în interesele Elenei Pascalov și lui Viorel Boaghe, împotriva hotărârii din 19 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani, din motiv că în partea apelanților nominalizați, apelul a fost depus de o persoană neîmputernicită.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

15. Prin decizia din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de avocatul Adrian Cojocaru în interesele apelanților Angela Surilă, Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Doina Derevenciuc, Grigore Muntean, Iurie Focșa, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Vera Berda, Natalia Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și Vitalie Miron și s-a menținut hotărârea din 19 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău sediul Râșcani.

16. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că reclamantii nu și-au justificat interesul îndreptățit pentru constatarea nulității deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 2/34-1 din 2 aprilie 2015 „Cu privire la

atribuirea în proprietate privată a unui lot de pământ din xxxxx dnei Inna Bobeico”, în partea includerii în terenul cu numărul cadastral xxxxx a terenului de joacă pentru copii, inclus în anul 2012 în planului general și planul de amenajare a blocului de locuit nr. xxxxx, municipiul Chișinău; constatarea nulității Certificatului de urbanism nr. 406i/18 din 02 octombrie 2018 și Autorizației de construire nr. 683-c/18 din 3 decembrie 2018. Or, reclamanții au formulat prezenta acțiune ca dezacord cu intenția proprietarului terenului cu nr. cadastral xxxxx, de a îngrădi sectorul de joacă pentru copii din str. xxxxx, care este situat pe terenul nominalizat.

17. Instanța de apel, prin prisma răspunsului Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Primăriei Chișinău nr. 21/929-df din 1 noiembrie 2019, a ajuns la concluzia că reclamanții nu au demonstrat instanței că prin actele administrative contestate, a fost încălcat vreun drept al acestora.

18. Astfel, coroborând normele legale aplicabile cazului la materialele dosarului, instanța ierarhic inferioară a stabilit că reclamanții au eșuat să demonstreze întrunirea în speță a prevederilor art. 141 alin. (4) din Codul administrativ, fapt care duce la respingerea acțiunii ca neîntemeiată, concluzie la care instanța de fond corect a ajuns. Alte argumente invocate de apelanți în susținerea poziției sale, instanța de apel nu le-a reținut, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 13 decembrie 2022, avocatul Adrian Cojocaru în interesele Elenei Pascalov, Angelei Surilă, lui Ghenadie Pogor, Viorel Boaghe, Vasile Pascalov, Doinei Derevenciuc, lui Grigore Muntean, lui Iurie Focșa, Alexandru Mâslițchi, lui Leonid Berda, Verei Berda, Nataliei Berda, Linei Berda, lui Arcadie Berda și lui Vitalie Miron a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii instanței de fond și a deciziei instanței de apel cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

20. La data de 14 aprilie 2023, Ghenadie Pogor, Elena Pascalov, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și avocatul Adrian Cojocaru în interesele

lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

21. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

22. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

23. Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. c), e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când recursul este depus de o persoană neîmputernicită; motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) (în redacția în vigoare la data declarării recursului).”

24. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

25. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

26. Prin prisma art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

27. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

28. Art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

29. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

30. Art. 223 din Codul administrativ:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96-114.”

31. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

32. Art.97 alin. (3) din Codul administrativ:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

33. Art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poștă electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

34. Art. 47 alin. (3) din Codul administrativ:

„Culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercițarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

36. Din actele cauzei rezultă că, la 6 decembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei.

37. La 13 decembrie 2022, avocatul Adrian Cojocaru în interesele Elenei Pascalov, Angelei Surilă, lui Ghenadie Pogor, Viorel Boaghe, Vasile Pascalov, Doinei Derevenciuc, lui Grigore Muntean, lui Iurie Focșa, Alexandru Mâslițchi, lui Leonid Berda, Verei Berda, Nataliei Berda, Linei Berda, lui Arcadie Berda și lui Vitalie Miron a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

38. În context, se menționează că din conținutul mandatului prezentat de avocatul Adrian Cojocaru nu se atestă ca ar fi împuternicit să reprezinte interesele Elenei Pascalov și lui Viorel Boaghe (depunerea recursului), fapt ce în temeiul art. 246 alin. (2) lit. c) din Codul administrativ, generează drept consecință declararea recursului depus de avocatul Adrian Cojocaru, în interesele Elenei Pascalov și lui Viorel Boaghe, ca inadmisibil.

39. În continuare, se reține că decizia motivată din 6 decembrie 2022 a instanței de apel a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată: https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/7a74c586-b4c7-4ae3-b09a-6b130d2fbd7d, la 1 februarie 2023.

40. Iar, potrivit extrasului din poșta electronică, copia deciziei motivate din 6 decembrie 2022 a fost notificată reprezentantului – Adrian Cojocaru (adrianmail1@gmail.com), la 3 februarie 2023 (f.d.18-19, Vol. III).

41. În contextul circumstanțelor relatate, Completul de judecată constată că la caz se atestă faptul că termenul de 30 de zile prevăzut la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă din data de 4 februarie 2023, ziua imediat următoare de la data

notificării deciziei integrale a instanței de apel și a expirat la data de 6 martie 2023 (zi de luni), inclusiv.

42. Cu toate acestea, motivarea recursului împotriva deciziei din 6 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost depusă de Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciu, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și de către avocatul Adrian Cojocaru în interesele lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciu, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda la data de 14 aprilie 2023 (f. d.30, Vol. III), fapt ce denotă depunerea recursului după expirarea termenului stabilit de lege, or, contrar art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea recursului a fost prezentată peste termenul de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

43. În acest fel, se constată că recurenții și reprezentatul acestora au neglijat obligația de a se conforma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta partea motivată a recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei, termen care a expirat la 6 martie 2023.

44. De altfel, recurenții fiind cei interesați în soluționarea prezentei cauze, urmau să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile lor de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului).

45. Drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), de declarare a recursului inadmisibil. Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

46. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

47. Din cele constatate rezultă că, nerespectarea termenului de prezentare a motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurenților și al reprezentantului acestora – avocatul Adrian Cojocaru, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

48. Completul de judecată menționează că admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

49. Cât privește recursul declarat de către Elena Pascalov, Completul de judecată conchide că acesta este inadmisibil, deoarece a fost depus contrar prevederilor art. 231 alin. (1), 246 din Codul administrativ, adică recurenta nu a folosit calea de atac apelul împotriva hotărârii primei instanțe și prin lege nu este în drept să atace cu recurs decizia instanței de apel.

50. În context, Completul de judecată menționează că prin decizia contestată s-a menținut hotărârea din 19 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani și, prin urmare nu i-a fost înrăutățită situația recurente.

51. În așa fel, Elena Pascalov a depus recurs fără a folosi calea de apel, omițând astfel din propria culpă un grad de jurisdicție, ceea ce este inadmisibil din moment ce legea prevede această cale de atac. Aceasta, deoarece nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință participanții la proces nu au folosit calea apelului prevăzută de lege.

52. Din considerentele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ghenadie Pogor, Elena Pascalov, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și avocatul Adrian Cojocaru în interesele lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focșa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciuc, Alexandru Mâslițchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda, ca inadmisibil.

53. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 230, art. 245 alin.(2) și art. 246 alin. (1) și (2) lit. c), e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), Completul Curții Supreme de Justiție

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către Ghenadie Pogor, Elena Pascalov, Vasile Pascalov, Iurie Focşa, Grigore Muntean, Vera Berda, Natalia Berda, Angela Surilă, Vitalie Miron, Doina Derevenciuc, Alexandru Mâsliţchi, Leonid Berda, Lina Berda, Arcadie Berda și de către avocatul Adrian Cojocaru în interesele lui Ghenadie Pogor, Vasile Pascalov, Iurie Focşa, Grigore Muntean, Verei Berda, Nataliei Berda, Angelei Surilă, lui Vitalie Miron, Doinei Derevenciuc, Alexandru Mâsliţchi, Leonid Berda, Linei Berda, Arcadie Berda.

Încheierea este irevocabilă.

Preşedinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi